

flerstrengt omorganisering nødvendig. Den efterhånden forældede lovgivning for Ligestillingsrådet sætter for mange barrierer.

Sammensætningen af Ligestillingsrådet afspejler tydeligt en tid, hvor ligestilling alene var et kvindespørgsmål. Samfundsudviklingen har på ligestillingsfronterne vist tydelige behov for at få mændene inddraget i ligestillingsarbejdet som helhed. Mandevinklen og familiespørgsmålet er lige så nødvendige elementer i dagens debat som kvindespørgsmålene.

Derfor ser vi frem til at høre regeringens synspunkter på betænkningens anbefalinger og høre, hvorledes regeringen vil omsætte anbefalingerne i handling.

Besvarelse

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen): Betænkningen kommer på det rigtige tidspunkt. For det rigtige tidspunkt er lig med forandringer, ikke alene på ligestillingsområdet, men i samfundet på mangfoldige leder og kanter. Nye tider, nye strømninger, mange skift, både i almindelige menneskers prioriteringer, i de ydre betingelser, i de ydre forandringer, men også nye generationer, også blandt kvinder såvel som blandt mænd, der prioriterer anderledes, der måske også vægter værdierne anderledes.

Det er spændende at fornemme den ny generations opfattelse af egne kønsroller og individets nye placering i forhold til fællesskabet. Fragmenteret, javist, flerdimensionalt, jo, men som omtalt i Hanne Dams udmærkede værk i anledning af Danske Kvinders Nationalråds jubilæum, så tegner der sig så småt et bud på en ny tankegang, som jeg synes er umådelig spændende.

Det, man i hvert fald kan se, er, at den ny generation siger, at de gamle pakkedninger ikke længere er svaret på den ny tid og måske heller ikke er helt så sympatiske efter deres opfattelse, hvis man skal hente visdom. Men derude i konturerne aner vi et nyt samspil mellem drømmen om svarene på forandringerne, individet og fællesskabet med en ny puls, der egentlig passer meget godt til den kendsgerning, vi er i, på vej ud fra det 20. århundrede og ind i det 21.

Det gode spørgsmål er selvsagt: Kan vi magte den ny tid? Kan vi finde svarene på forandringer? Og især: Kan vi fastholde de politiske ligestillingsprægede svar på forandringer indadtil og udadtil?

I det meget store historiske sving fik Danmark jo sit første lille, store skub i sin egen velfærdsudvikling, da danske lønmodtagere, mændene for størstepartens vedkommende, fik deres ligestilling i forhold til arbejdsgiverne i september 1899.

Det næste store revolutionære gennembrud for velfærdssamfundet Danmark blev jo reelt, da kvinderne på arbejdsmarkedet bar det ny velfærdssamfund frem for alvor i halvtredserne og tresserne og halvfjerdserne i vores århundrede.

Der er ikke tvivl om, at de to store begivenheder tilsammen er en del af hemmeligheden bag, at vi kan have Europas og måske verdens højeste beskæftigelses- og erhvervsfrekvens for både mænd og for kvinder, og er selve nøglen til at forstå, hvordan velfærdssamfundet Danmark egentlig hænger sammen. Man kan sige: Velfærdssamfundet Danmark hang ikke sammen, hvis kvinder ikke havde arbejde. Uden kvinders beskæftigelse havde vi ikke noget velfærdssamfund.

Det gode, store spørgsmål er den ny, næste fase. Hvad nu? Hvor skal vi hen herfra?

Ligestillingsudvalget har afleveret sin betænkning. Den har været til høring, og den har været til eftertanke. Det er et godt arbejde, der er kommet efter 2½ år. Det er en grundig beskrivelse af 20 års ligestillingsarbejde. Der er mange spændende bud på fremtiden.

Den er i øvrigt bundet klogt ind. På forsiden er der et grønt lys og et rødt lys til at styre efter, til at fæstne sig ved styrbord og ved bagbord. Vi vil helst holde ligestillingskursen, men vi vil gøre det på det ny hav og med en tilsvarende sikkerhed som på det gamle hav, vi nu forlader. Det skal gå fremad, og vi skal ikke ryste på hånden.

Der er én ting, jeg godt vil fastslå, ud over den sammenhæng, jeg just har nævnt: Lad os frem for alt ikke glemme de bageste, de yderste i vores ligestillingsarbejde. Lad os huske dem på arbejdsmarkedet og i samfundet, dem med de færreste forudsætninger uddannelsesmæssigt, for det er derfra, jeg i hvert fald fortsat føler, at det store, store, brede folkelige arbejde skal udbygges. Og lad os frem for alt ikke glemme vores globale ansvar og kvinderne i den tredje verden og kvinderne i den rige verden et stykke derfra, og lad os bruge vores europæiske dimension dertil.